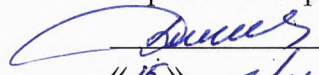


МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Спеціальність: 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

Допускається до захисту
Завідувач кафедри фінансів, банківської
справи та страхування

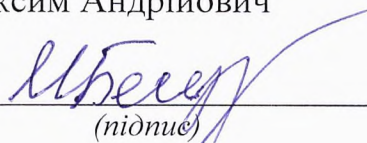
 доцент Драган О.О.
«15» грудня 2022 року

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА

Управління капіталом підприємства (за матеріалами ТОВ «Фастівка» с. Фастівка Білоцерківського району Київської області)

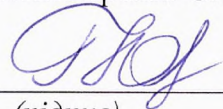
Виконав:

Біляев Максим Андрійович


_____ (підпис)

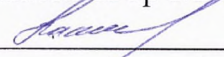
Керівник:

доцент Герасименко Ірина Олександрівна


_____ (підпис)

Рецензент:

професор Паска Ігор Миколайович

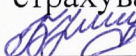

_____ (підпис)

Я, Біляев Максим Андрійович, засвідчую, що кваліфікаційну роботу виконано з дотриманням принципів академічної доброчесності.

Біла Церква – 2022

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Спеціальність: 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

Затверджую
Гарант ОПП «Фінанси,
банківська справа та
страхування»
 доцент Артимонова І.В.
«07» жовтня 2021 року

ЗАВДАННЯ
на кваліфікаційну роботу магістра
Біляєву Максиму Андрійовичу

Тема: Управління капіталом підприємства (за матеріалами ТОВ «Фастівка»)

Затверджено наказом ректора №621/К від 29 вересня 2022 року

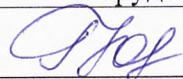
Перелік питань, що розробляються в роботі: визначити економічну сутність капіталу підприємства та джерел його формування; розглянути етапи та методи управління капіталом; провести організаційно-економічну характеристику ТОВ «Фастівка»; проаналізувати капітал підприємства; здійснити оцінку показників ефективності використання капіталу; проаналізувати показники фінансової стійкості підприємства; розглянути методи оптимізації джерел формування капіталу підприємства; запропонувати шляхи удосконалення управління капіталом підприємства.

Вихідні дані: фінансова звітність ТОВ «Фастівка».

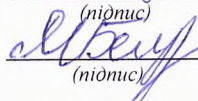
Календарний план виконання роботи

Етап виконання	Дата виконання етапу	Відмітка про виконання
Затвердження теми	вересень 2021	виконано
Огляд літератури	жовтень-листопад 2021	виконано
Теоретико-методична частина	грудень 2021-лютий 2022	виконано
Дослідницько-аналітична частина	березень-травень 2022	виконано
Рекомендаційна частина	червень-вересень 2022	виконано
Оформлення роботи	жовтень 2022	виконано
Перевірка на плагіат	листопад 2022	виконано
Попередній розгляд на кафедрі	листопад 2022	виконано
Подання на рецензування	грудень 2022	виконано

Керівник кваліфікаційної роботи

 доцент Герасименко І.О.
(підпис)

Здобувач

 Біляєв М.А.
(підпис)

Дата отримання завдання «20» січня 2022 року

РЕФЕРАТ

*Біляєв М. на тему: «Управління капіталом підприємства
(за матеріалами ТОВ «Фастівка» с. Фастівка Білоцерківського району
Київської області)»*

Узагальнено теоретико-методичні засади управління капіталом підприємства та розроблено практичні рекомендації щодо удосконалення системи менеджменту з метою забезпечення фінансової стійкості підприємства. Обґрунтовано параметри оптимальної структури капіталу ТОВ «Фастівка» та запропоновано шляхи підвищення ефективності формування та використання капіталу підприємства.

При написанні роботи використовувалась традиційні способи та методи економічного аналізу, а саме: наукового узагальнення (при визначенні сутності процесів та систематизації її складових); порівняння (при зіставленні показників у динаміці); групування (при класифікації); графічного (при дослідженні динаміки і структури); індукції (для одержання загальних висновків на основі окремих фактів); дедукції (одержання часткових висновків на основі знання певних загальних положень); математичної статистики (при обробці статистичних даних за звітний період).

Інформаційною базою роботи є навчальні посібники; наукові праці вітчизняних та зарубіжних вчених в галузі управління та оцінювання фінансового стану підприємства; матеріали спеціалізованої, періодичної літератури; інтернет-джерела, експертні дані фахівців, фінансова звітність ТОВ «Фастівка».

Запропоновано оптимальне співвідношення власних і позикових коштів, відсоткове співвідношення яких складає 70:30, що забезпечить оптимальне значення рентабельності власного капіталу та чистого прибутку. Розраховано граничні межі обсягу позикових джерел залучення капіталу підприємством.

Встановлено, що ефективна система моніторингу - дозволить відслідковувати зміни фінансових показників і у разі їх відхилення від планових чи нормативних значень завчасно приймати раціональні управлінські рішення.

Одержані результати дослідження можуть бути використані в практичній фінансово-господарській діяльності ТОВ «Фастівка» для підвищення ефективності управління капіталом підприємства.

Кваліфікаційна робота магістра містить 97 сторінок, 13 таблиць, 9 рисунків, список використаних джерел складається із 73 найменувань.

Ключові слова: капітал, управління капіталом, оптимізація структури капіталу, власний, позиковий капітал, методи оцінки ефективності використання капіталу, платоспроможність, фінансова стійкість.

ANNOTATION

Biliaiev M. on the topic: «Enterprise capital management (based on materials of LTD «Fastivka» Fastivka of Bila Tserkva district Kyiv region)»

The theoretical and methodological principles of enterprise capital management were summarized and practical recommendations were developed for improving the management system in order to ensure the financial stability of the enterprise. The parameters of the optimal capital structure of LTD «Fastivka» were substantiated and ways of increasing the efficiency of the formation and use of the company's capital were proposed.

Traditional ways and methods of economic analysis were used when writing the work, namely: scientific generalization (when the essence of processes and systematization of its components are determined); comparison (when comparing indicators in dynamics); grouping (when classifying); graphic (when studying dynamics and structure); induction (for obtaining general conclusions based on individual facts); deductions (obtaining partial conclusions based on knowledge of certain general provisions); mathematical statistics (when processing statistical data for the reporting period).

The information base of the work is educational manuals; scientific works of domestic and foreign scientists in the field of management and assessment of the financial state of the enterprise; materials of specialized, periodical literature; Internet sources, expert data of specialists, financial reporting of LTD «Fastivka».

The optimal ratio of own and borrowed funds is proposed, the percentage ratio of which is 70:30, which will ensure the optimal value of return on equity and net profit. The maximum limits of the volume of loan sources of capital attraction by the enterprise have been calculated.

It has been established that an effective monitoring system will allow monitoring changes in financial indicators and, in the event of their deviation from planned or normative values, making rational management decisions in advance.

The obtained research results can be used in the practical financial and economic activities of LTD «Fastivka» to improve the efficiency of the company's capital management.

The master's qualification work contains 97 pages, 13 tables, 9 figures, the list of used sources consists of 73 items.

Key words: capital, capital management, optimization of the capital structure, equity, loan capital, methods of evaluating the efficiency of capital use, solvency, financial stability.

Зміст

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ ПОЛІТИКИ УПРАВЛІННЯ КАПІТАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА	
1.1. Економічна сутність та значення капіталу підприємства.....	8
1.2. Критерії та принципи оптимізації структури капіталу підприємства.....	15
1.3. Методичні підходи оцінки ефективності формування і використання капіталу підприємства.....	25
Висновки до розділу 1.....	40
РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВА	
2.1. Організаційно-господарська характеристика ТОВ «Фастівка».....	42
2.2. Аналіз джерел формування та рівня використання капіталу підприємства.....	46
2.3. Вплив ефективності використання капіталу на платоспроможність та фінансову стійкість ТОВ «Фастівка».....	60
Висновки до розділу 2.....	68
РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ СТРУКТУРОЮ КАПІТАЛУ ТОВ «ФАСТІВКА»	
3.1. Обґрунтування параметрів оптимальної структури капіталу ТОВ «Фастівка».....	69
3.2. Напрями підвищення ефективності формування та використання капіталу підприємства.....	80
Висновки до розділу 3.....	86
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ.....	88
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	91
ДОДАТКИ.....	98

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бланк И.А. Финансовый менеджмент: учеб. курс / И. А. Бланк. – К.: Ника-Центр, Эльга, 2001. – 528 с
2. Чмутова І. М. Принципи управління капіталом підприємства / І. М. Чмутова, О. В. Лебідь // Теорії мікромакроекономіки. Збірник наукових праць. – К.: Видавничо-поліграфічний центр, 2013. – Вип. 25. – С. 168 – 173.
3. 4. Метьюс, М.Р. Теория бухгалтерського учета: Учебник / Пер. С англ. под. ред. Я.В. Соколов, И.А. Смирновой [Текст] / М.Р. Метьюс, М.Р. М.Х.Б Перера; – М.: Аудит, ЮНИТИ, 1999. – 663 с
4. Туган-Барановський М.І. Політична економія: курс популярний / М.І. Туган-Барановський. – К.: Наукова думка, 1994. – 264 с.
5. Балабанов И.Т. Основы финансового менеджмента: учебное пособие / И.Т. Балабанов. – М.: Финансы и статистика, 1998. – 477. – ISBN 5-279-01756-6.
6. Бідник О.І. Поняття капіталу підприємства та його еволюція / О.І. Бідник // Науковий вісник. – 2007– 184 с
7. Біла О.Г. Фінансове планування і фінансова стабільність підприємств [Текст] / О.Г. Біла // Фінанси України. – 2007. – № 4. – С.112-119
8. Юшко С.В. Критичний аналіз економічної сутності поняття «капітал підприємства» / С.В. Юшко, А.А. Лугова // Вісник економіки, транспорту і промисловості. – 2011. – № 36. – С.234-238
9. Бланк И.А. Управление формированием капитала [Текст] / И.А. Бланк – К.: «Ника-Центр», 2008. – 656 с
10. Брігхем Є.Ф. Основы финансового менеджменту [Текст] : навч. посібник / Є.Ф. Брігхем. – К.: Центр навчальної літератури, 2008. – 560.
11. Катан Л.І. Фінансовий менеджмент [Текст] : навч. посібник / Л.І. Катан, Л.І. Бровко, Н.П. Дуброва, Н.В. Бондарчук. – Суми: «Довкілля», 2009. – 184 с

12. Клименко С.М. Управління конкурентоспроможністю підприємства [Текст]: навч. посіб./ С.М. Клименко. – К.: КНЕУ, 2008. – 520 с
13. Крамаренко Г.О. Фінансовий менеджмент [Текст]: підруч. / Г.О. Крамаренко, О.Є. Чорна. – К.: ЦНЛ, 2006. – 520 с
14. Юшко С.В. Критичний аналіз економічної сутності поняття «капітал підприємства» / С.В. Юшко, А.А. Лугова // Вісник економіки, транспорту і промисловості. – 2011. – № 36. – С.234-238.
15. Черемісова Т.А. Подальше дослідження економічної сутності капіталу, його видів та функціональної ролі у діяльності підприємства / Т.А. Черемісова, 2007. – 202 с.
16. Поддєрьогін А.М. Фінансовий менеджмент [Текст] : підручник / А.М. Поддєрьогін. – К.: КНЕУ, 2008. – 536 с
17. Подольська В.О. Фінансовий аналіз: навч.посіб. / В.О. Подольська, О.В. Яріш. – К.: Центр навчальної літератури, 2007. – 202 с.
18. Селезнев В.В. Основы рыночной экономики Украины: учеб. пособ. / В.В. Селезнев. – 2-е изд., доп. и перераб. – К.: А.С.К., 2002. – 656 с
19. Кочкодан В. Б. Роль и значение структуры капитала в управлении предприятием / В. Б. Кочкодан // Бизнес-информ. – 2006. – № 12. – С. 129–135
20. Руденко А. М. Управление капиталом организации в условиях рынка / А. М. Руденко // Финансы и кредит. – 2007. – №43. – С.35-39.
21. Наумова Н. В. Эффективное управление капиталом и источниками его покрытия на промышленных предприятиях региона / Н. В. Наумова, Б. И. Герасимов, Л. В. Пархоменко. – Тамбов: ТГТУ, 2004. – 104 с.
22. Куц Л. Л. Капітал підприємства: формування та використання. Курс лекцій / Л. Л.Куц. – Тернопіль : Інфотехцентр, 2010. – 130 с. – С. 54-68
23. Іванець О. О. Концептуальні підходи до управління потенціалом розвитку підприємства / О. О. Іванець. // Економіка, організація і управління підприємством. – 2012. – №4. – С. 151–155

24. Бланк І. О. Фінансовий менеджмент: навчальний курс / І. О. Бланк. – К.: Ольга: Ніка-Центр, 2004. – 656 с.
25. Воронкова А.Е. Діагностика стану підприємства: теорія і практика : монографія / А.Е. Воронкова. – Харків : Вид-во «ІНЖЕК», 2008. – 520 с.
26. Кривов'язюк І.В. Економічна діагностика підприємства: теорія, методологія та практика застосування : монографія / І.В. Кривов'язюк. – Луцьк : Вид-во «Надстир'я», 2007. – 260 с.
27. Ніколаєнко В.П. Комплексна оцінка фінансового стану підприємства // Актуальні проблеми економіки. – 2006. – №6. – с. 180- 191.
28. Прядко Володимир Васильович. Економічна ефективність виробництва: проблеми теорії та методології управління / НАН України; Рада по вивченню продуктивних сил України. – К.: Наукова думка, 2003. – 282с.
29. Ковалев В.В. Финансовый анализ: методы и процедуры / В.В. Ковалёв. – М.: Финансы и статистика, 2001. – 560 с.
30. Коробов М.Я. Фінансово-економічний аналіз діяльності підприємств / М.Я. Коробов. – К.: Тов."Знання", КОО, 2000. – 378 с.
31. Лахтіонова Л.А. Фінансовий аналіз суб'єктів господарювання / Л.А. Лахтіонова. – К.: КНЕУ, 2001. – 387 с.
32. Шеремет А.Д. Методика фінансового аналіза / А. Д. Шеремет, Р. С. Сайфулін, Е. В. Ненашев. – М.: ИНФРА - М, 2000. – 208 с.
33. Інтернет ресурс / Інформація про юридичних осіб: <https://vkursi.pro/card/index/tov-fastivka-03755437> .
34. Інтернет ресурс / AgroPolit.com / стаття на тему «Як вивести тваринництво із кризи?»: <https://agropolit.com/spetsproekty/948-yak-vivesti-tvarinnitstvo-iz-krizi> .
35. Герасимчук З.В., Вахович І.М. Фінансовий менеджмент. – Луцьк: 2004. – 515 с.
36. Організація бухгалтерського обліку: навч. посібник для студентів вузів / Ф.Ф. Бутинець, О.В. Олійник, М.М. Шигун, М.С. Шулепова. – 2-е вид., доп. і перероб. – Житомир: ЖІТІ, 2001. – 576 с.

37. Базилінська О. Я. Фінансова стійкість у системі стратегічного управління підприємством / О. Я. Базилінська, О. І. Панченко // Проблеми економіки. – 2019. – № 1. – С. 89–94.
38. Подольська В.О. Фінансовий аналіз: навч. посіб. / В. О. Подольська, О. В. Яріш. – Київ: Центр навчальної літератури, 2007. – 488 с.
39. Шевчук Н. Капітал підприємства: формування та ефективність функціонування // Ринок цінних паперів України. – 2004. – №5-6. – с.39-43.
40. Ван Хорн, Джеймс, К., Вахович, мл., Джон, М. Основи фінансового менеджмента, 11-е издание.: М.: Издательский дом “Вильямс”, 2003, 992 с.
41. Кірейцев Г.Г. Фінансовий менеджмент: навч. посібник / За ред. проф. Г.Г. Кірейцева. – Київ: ЦУЛ, 2002. – 496 с.
42. Олександренко І. В. Управління власним капіталом підприємства / І. В. Олександренко // Економічний форум. – 2016. – № 3. – С. 211 – 216.
43. Югас Є. Ф. Економічна сутність та види капіталу підприємств / Е. Ф. Югас, О. І. Олексик // Науковий вісник Ужгородського університету. Економіка. – 2014. – Вип. 2 (43). – С. 63 – 67.
44. Сарапіна О. А. Управління власним капіталом підприємства / О. А. Сарапіна, Т. В. Шептіка // Молодий вчений. Економічні науки. – 2015. – № 1 (16). – С. 53 – 57.
45. Івченко Л. В. Власний капітал : джерела формування та функції / Л. В. Івченко, Н. Л. Удовик // Молодий вчений : Економічні науки. – 2016. – № 1 (28). – Частина 1. – С. 55 – 59.
46. Школьник І. О. Теоретичні підходи до трактування поняття капіталу підприємства та його структури на сучасному етапі розвитку науки / І. О. Школьник, А.С. Безбабіна // Інноваційна економіка. Всеукраїнський науково-виробничий журнал. – 2012. – № 4 (30). – С. 24 – 28.
47. Кірейцев Г.Г. Фінансовий менеджмент: навч. посібник / За ред. проф. Г.Г. Кірейцева. – Київ: ЦУЛ, 2002. – 496 с.

48. Костирко Л.А. Диагностика фінансової рівноваги господарюючого суб'єкта: оцінка підходів, методи, моделі, вибір рішення. Часопис економічних реформ. 2011. № 3. С. 43-57.

49. Самойлова Т. А. Аналіз ефективності використання власного і позикового капіталу підприємства / Т. А. Самойлова // Збірник наукових праць ВНАУ. Серія : Економічні науки. – 2014. – № 3 (69). – Т. 2. – С. 190-195.

50. Бланк И. А. Управление использованием капитала. – Киев : НикаЦентр: Эльга, 2006. – 651 с.

51. Терещенко О.О. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання / О.О. Терещенко. – К.: КНЕУ, 2003. – 554 с.

52. Коваленко Л.О. Фінансовий менеджмент: навч. посіб. / Л.О. Коваленко, Л.М. Ремньова. – 2-ге вид. перероб і доп. – К.: Знання, 2005. – 485 с.

53. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.agrosvit.info/pdf/21_2010/9.pdf

54. Гончаров А. Б. Фінансовий менеджмент : [навч. посіб.] / Гончаров А. Б. – Х. : ІНЖЕК, 2007. – 237 с.

55. Викиданець І. В. Методи оптимізації структури капіталу підприємства [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Vdnuet/econ/2009_3/27.pdf.

56. Семенов Г.А. Оптимізація структури капіталу підприємства / Г.А. Семенов, А.В. Пелешко // Держава та регіони. – 2010. – № 4. – С. 164–169.

57. Шумила А.И. Проблема оптимизации структуры капитала предприятия [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/10_NPE_2010/Economics/60674.doc.htm.

58. Толковый словарь экономических терминов / [сост. В. Коноплицкий, А. Филина]. – К.: Изд-во «Альтерпресс», 2000. – 450 с.

59. Шмигонь Н.М. Оптимізація структури капіталу підприємства/ Н.М. Шмигонь// Держава та регіони. Економіка і підприємництво. – 2003. – №4. – С. 238– 243.
60. Оспіщев В.І. Класифікація чинників впливу на фінансову стійкість підприємств / В.І. Оспіщев, І.В. Нагорна // Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі і послуг : зб. наук. праць. / ред. кол.: О.І. Черевко (відпов. ред.) та ін. – Харків : Вид-во Харків. ДУ харчування та торгівлі. – 2009. – Вип. 2(10). – 694. – С. 218-223.
61. Фінансово-економічний аналіз: Підручник / Буряк П.Ю., Римар М.В., Бець М.Т. та ін. Під заг. ред. П.Ю. Буряка, М.В. Римара – К.: ВД – Професіонал, 2004. – 528 с.
62. Довбиня С.Б., Ковель К. А. Модель комплексної оптимізації фінансування підприємства // Фінанси підприємств. – 2006. –№5. – С. 134-141.
63. Школьник І.О. Фінансовий менеджмент навч. посіб. / За заг. ред. І.О. Школьник, В.М. Кремень та ін. К.: "Центр учбової літератури", 2014. 488 с.
64. Савельєва Т. М. Напрямки удосконалення управління капіталом підприємства // Економіка будівництва і міського господарства. – 2014. – Т. 10. – № 3. – С. 191–196.
65. Пономарьов Д. Е. Капітал підприємства: сутність та аналіз формування і використання. // Інвестиції: практика та досвід. – 2016. – № 5. – С. 53–58.
66. Кизим М.О. Оцінка і діагностика фінансової стійкості підприємства : монографія / М.О. Кизим, В.А. Забродський, В.А. Зінченко, Ю.С. Копчак. – Харків : Вид. дім "ІНЖЕК", 2003. – 144 с
67. Мамонтова Н.А. Фінансова стійкість акціонерних підприємств і методи її забезпечення (на прикладі підприємств харчової промисловості): Автореф. Дис. к.е.н/ Інститут економічного прогнозування НАН України. К.: Науковий світ, 2001. 17 с. 5.

68. Бригхэм Ю. Финансовый менеджмент / Ю. Бригхэм, М. Эрхардт. – 10-е изд. – СПб.: Питер, 2009. – 960 с
69. Волонтир Л. О. Економіко-математичне моделювання в аналізі ефективності використання фінансових ресурсів / Л. О. Волонтир, А. В. Томаш // Збірник наукових праць ВНАУ. – 2011. – №2 (53), том 3. – С. 29 – 36.
70. Шлебат А. Модель прогнозування індикаторів формування та ефективного управління процесом використання капіталу сільськогосподарських підприємств / А. Шлебат // Науковий вісник НЛТУ України. – 2015. – Вип. 25.3. – С. 332–337
71. Герасименко І.О., Біляєв М.А. Методичні підходи до оцінки ефективності використання капіталу підприємства // Міжнародна науково-практична конференція здобувачів освіти та молодих вчених «Молодь в науці: дослідження, проблеми, перспективи», м. Вінниця, 22-23 листопада 2022 р., С. 233-235
72. Біляєв М.А. Механізм управління капіталом підприємства // Всеукраїнська науково-практична конференція «Молодь – аграрній науці і виробництву», м. Біла Церква, 19 травня 2022 р., С. 12-14
73. Варченко О.М., Артимонова І.В., Холоденко Н.І. Оптимізація структури капіталу як інструмент управління вартістю молокопереробних підприємств. Економіка та управління АПК : збірник наук. праць Білоцерків. нац. аграрн. ун-ту. 2021. № 1. С. 111–124.